

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 1

1-) Bu parçada asıl olarak hangi mesele açıklanmaktadır? (20 kelime)
Bütün varlıkların tek olan Allah'a

2-) Daha önceki hangi bölümde bu sırrın açık ve ikna edici biçimde anlatıldığı belirtilmektedir? (10 kelime)
Yirminci Mektub'un

3-) Metinde çekirdek ile ağaç üzerinden hangi karşılaştırma yapılmaktadır? (21 kelime)
Tevhid kabul edilirse çekirdek de

4-) Kâinat, ağaç, cennet, bahar ve çiçek örnekleri hangi düşünceyi desteklemek için peş peşe zikredilmektedir? (12 kelime)
Büyük-küçük ayrımı olmadan,

5-) Gözle görülen bolluk ve yaygınlığın arkasındaki temel sır olarak ne gösterilmektedir? (6 kelime)
Varlıkların

6-) Çok sayıda bireyin kolayca ortaya çıkması neye delil sayılmaktadır? (11 kelime)
Yaratmanın son

7-) Metinde "ucuzluk" ve "bolluk" birlikte anıldığında hangi manaya işaret edilmektedir? (14 kelime)
Eşyaların çokça ve

8-) Bu parçanın sonunda niçin yalnız birkaç delile kısaca temas edileceği

söylenmektedir? (14 kelime)
Çünkü bu konuda

9-) Bir öğrenci bu pasajın ana fikrini ders notu olarak nasıl yazabilir? (13 kelime)
Eşyadaki kolaylık ve

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 2

1-) Cevabın ilk vurgusu, varlıkların kime nisbet edilmesi gerektiği üzerinedir? (9 kelime)

Tek ve

2-) Bir tek varlığın yaratılmasının bütün varlıklar kadar zor hâle gelmesi hangi durumda olur? (7 kelime)

O

3-) Varlıkların Allah’a nisbet edilmesi ile “bir tek mevcut hükmünde kolaylaşma” arasında nasıl bir ilişki vardır? (14 kelime)

Tek kaynağa dayanan

4-) Parçada cennetin bahar gibi, baharın da çiçek gibi kolaylaşması neyi anlatır? (16 kelime)

Allah’ın kudreti açısından büyük

5-) Metne göre düzenli, sanatlı ve kıymetli varlıkların süratle ortaya çıkması hangi sonuca götürür? (16 kelime)

Bu durum, yaratılışın rastgele

6-) Parçada “yüzler delil” denmesi, anlatılan görüşün hangi yönünü öne çıkarır? (14 kelime)

Bu görüşün yalnız

7-) Bu metinden hareketle, tevhid ile kolaylık arasındaki ana bağ nasıl özetlenebilir? (15 kelime)

Her şey bir

8-) Parçadaki anlatım tarzı yalnız mantık yürütmeye mi dayanıyor, yoksa gözleme de başvuruyor mu? (10 kelime)
Gözleme de

9-) Bu metin, iman eden bir gence eşya hakkında nasıl bir bakış kazandırır? (11 kelime)
Kâinattaki çokluğu

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 3

1-) Bu pasajda “sır” denildiğinde hangi hakikatin sırrı kastedilmektedir?
(13 kelime)

Eşyanın son derece

2-) Cevapta neden önce önceki bir risaleye gönderme yapılmaktadır?
(11 kelime)

Çünkü burada

3-) Bütün varlıkların tek bir yaratıcıya bağlanması düşüncesi hangi inanç esasını güçlendirir? (3 kelime)

4-) Bir çekirdeğin ağaç kadar zor olması ifadesi gerçek bir eşitlikten çok neyi anlatmak için kullanılmıştır? (16 kelime)

Tevhid reddedildiğinde küçük bir

5-) Metinde büyük şeylerin küçük şeyler gibi kolay olması hangi ilahî sıfata işaret eder? (4 kelime)

Sınırsız

6-) Varlıklardaki çokluk ve bolluk, dağınık sebeplere değil de tek bir kudrete bağlanınca neden daha anlamlı olur? (16 kelime)

Çünkü çok sayıda şeyin

7-) Metinde görülen sanat ve kıymet unsuru, yaratılış hakkında nasıl bir sonuç çıkarılmasına yardım eder? (13 kelime)

Bu özellikler, varlıkların

8-) Metindeki kısa işaretlerin amacı bütün meseleyi bitirmek midir, yoksa kapı aralamak mıdır? (9 kelime)

Kapı aralamaktır;

9-) Niçin bütün deliller burada ayrıntılı anlatılmayıp başka eserlere de gönderme yapılmaktadır? (11 kelime)
Çünkü konu

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 4

1-) Bu metinde yaratılıştaki kolaylık hangi iki durum karşılaştırılarak anlatılıyor? (9 kelime)

Varlıkların Allah'a

2-) Tek bir yaratıcıya nisbet edildiğinde bütün mevcudatın "bir tek mevcut" gibi görülmesi ne demektir? (11 kelime)

Çok sayıdaki

3-) Kâinatın ağaç gibi, ağacın da çekirdek gibi kolay olması nasıl anlaşılmalıdır? (11 kelime)

Allah için

4-) Cennetin bahar gibi kolay olması örneği niçin önemlidir? (15 kelime)

İnsan zihninin çok

5-) Metinde "mebzuliyet" ve "kesret" hangi somut gerçeğe dikkat çeker? (9 kelime)

Varlıkların pek

6-) Süratle ortaya çıkan varlıkların aynı zamanda düzenli ve sanatlı oluşu neden dikkat çekicidir? (15 kelime)

Çünkü hem hızlı

7-) Bu pasajdan, tevhidin sadece dinî değil aynı zamanda aklî bir açıklama olduğu sonucu çıkar mı? (12 kelime)

Evet, çıkar; çünkü

8-) Son cümlede niçin “kısa bir işaret” denilmektedir? (10 kelime)
Çünkü anlatılan

9-) Parçanın genel mesajı bir cümleyle nasıl ifade edilebilir? (13 kelime)
Kâinattaki düzen, çokluk

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 5

1-) Parçada açıklanan kolaylık, sıradan bir rahatlık mı yoksa yaratılışa dair temel bir hakikat mi olarak sunuluyor? (7 kelime)

Yaratılışa

2-) Bu hakikatin açık, kesin ve ikna edici olduğu söylenirken hangi yönü öne çıkarılmaktadır? (10 kelime)

Hem anlaşılır

3-) Bütün varlıkların tek olan Sâni'e isnadı ile "suhulet" arasındaki bağ nedir? (10 kelime)

Tek yaratıcıya

4-) Parçaya göre neden bir tek mahluk bazen bütün mevcudat kadar zor düşünülmektedir? (16 kelime)

Çünkü hakikî Yaratıcı devreden

5-) Küçük bir çekirdekle koskoca ağacın aynı çizgide ele alınması bize ne öğretir? (9 kelime)

Allah'ın kudreti

6-) Varlıkların çokça bulunması ile onların değerli ve sanatlı olması birlikte anılınca hangi mana doğar? (9 kelime)

Çokluk, değersizlikten

7-) Parçadaki anlatım, sebeplerin yaratıcı olduğu fikrine dolaylı olarak nasıl cevap verir? (11 kelime)

Sebeplere verildiğinde

8-) Bu pasajın bakışına göre, çokluğun içinde kolaylık bulunması neyin işaretidir? (5 kelime)

Birliğin

9-) Metnin tamamına bakıldığında okuyucudan hangi sonucu kavraması istenmektedir? (13 kelime)

Eşyadaki bolluk, düzen

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 6

1-) Bu bölümde cevap, doğrudan hangi ilahî sıfata bağlı bir açıklama ile başlıyor? (11 kelime)

Her şeye

2-) Daha önce yapılan ispatlara atıf yapılması, metnin hangi yönünü kuvvetlendirir? (11 kelime)

Sözün şahsî

3-) Varlıklar bir olan Allah'a verildiğinde neden tek bir varlık gibi değerlendirilir? (14 kelime)

Çünkü hepsi aynı

4-) Allah'a verilmediğinde bir mahlukun yaratılmasının ağırlaşması hangi mantıkî sonuca götürür? (9 kelime)

Tevhidin reddinin

5-) Kâinatın ağaç, ağacın çekirdek; cennetin bahar, baharın çiçek gibi zikredilmesi nasıl bir öğretici yöntemdir? (9 kelime)

Büyükten küçüğe

6-) Parçada düzenli ve sanatlı yaratılışın süratle gerçekleşmesi neden ayrıca vurgulanır? (10 kelime)

Çünkü hızla

7-) "Her türün çok sayıda ferdinin bulunması" ifadesi tabiatta neyin sürekli gözleendiğini anlatır? (9 kelime)

Türlerin fertlerinin

8-) Bu bölümde neden uzun uzun bütün deliller sayılmamaktadır? (13 kelime)
Çünkü maksat ana

CEVAP ANAHTARI

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçada asıl olarak hangi mesele açıklanmaktadır?

Bütün varlıkların tek olan Allah’a nisbet edilmesi hâlinde yaratılışın çok kolay, bu nisbet reddedildiğinde ise son derece zor olacağı açıklanmaktadır.

2-) Daha önceki hangi bölümde bu sırrın açık ve ikna edici biçimde anlatıldığı belirtilmektedir?

Yirminci Mektub’un Onuncu Kelimesi’nde bu hakikatin açık şekilde işlendiği bildirilmektedir.

3-) Metinde çekirdek ile ağaç üzerinden hangi karşılaştırma yapılmaktadır?

Tevhid kabul edilirse çekirdek de ağaç da kolay yaratılır; reddedilirse küçücük bir çekirdeğin meydana gelmesi bile ağaç kadar zor hâle gelir.

4-) Kâinat, ağaç, cennet, bahar ve çiçek örnekleri hangi düşünceyi desteklemek için peş peşe zikredilmektedir?

Büyük-küçük ayrımı olmadan, hepsinin ilahî kudrete göre kolay olduğunu göstermek için verilmektedir.

5-) Gözle görülen bolluk ve yaygınlığın arkasındaki temel sır olarak ne gösterilmektedir?

Varlıkların bir tek Sâni’e dayanması gösterilmektedir.

6-) Çok sayıda bireyin kolayca ortaya çıkması neye delil sayılmaktadır? Yaratmanın son derece düzenli, süratli ve kolay biçimde gerçekleştiğine delil sayılmaktadır.

7-) Metinde “ucuzluk” ve “bolluk” birlikte anıldığında hangi manaya işaret edilmektedir?

Eşyaların çokça ve rahatça var edilmesinin, yaratılıştaki zorluk değil kolaylık bulunduğunu göstermesine işaret edilmektedir.

8-) Bu parçanın sonunda niçin yalnız birkaç delile kısaca temas edileceği söylenmektedir?

Çünkü bu konuda çok sayıda delil bulunduğu, fakat ayrıntıların başka risalelerde anlatıldığı ifade edilmektedir.

9-) Bir öğrenci bu pasajın ana fikrini ders notu olarak nasıl yazabilir? Eşyadaki kolaylık ve bolluk, her şeyin bir tek Yaratıcı’nın kudretiyle

meydana geldiğini gösterir.

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Cevabın ilk vurgusu, varlıkların kime nisbet edilmesi gerektiği üzerinedir?

Tek ve eşsiz olan Allah’a nisbet edilmesi gerektiği üzerinedir.

2-) Bir tek varlığın yaratılmasının bütün varlıklar kadar zor hâle gelmesi hangi durumda olur?

O varlık hakikî Yaratıcı’ya verilmezse böyle olur.

3-) Varlıkların Allah’a nisbet edilmesi ile “bir tek mevcut hükmünde kolaylaşma” arasında nasıl bir ilişki vardır?

Tek kaynağa dayanan işler dağılmadan yürüdüğü için çokluk içindeki şeyler tek iş gibi kolaylaşır.

4-) Parçada cennetin bahar gibi, baharın da çiçek gibi kolaylaşması neyi anlatır?

Allah’ın kudreti açısından büyük ve küçük şeyler arasında insanın düşündüğü türden bir ağırlık farkı bulunmadığını anlatır.

5-) Metne göre düzenli, sanatlı ve kıymetli varlıkların süratle ortaya çıkması hangi sonuca götürür?

Bu durum, yaratılışın rastgele ve dağınık değil; hikmetli, kolay ve kudret sahibi bir faille olduğunu düşündürür.

6-) Parçada “yüzler delil” denmesi, anlatılan görüşün hangi yönünü öne çıkarır?

Bu görüşün yalnız tek bir örneğe değil, çok sayıda dayanağa sahip olduğunu öne çıkarır.

7-) Bu metinden hareketle, tevhid ile kolaylık arasındaki ana bağ nasıl özetlenebilir?

Her şey bir tek ilahî kudrete bağlanınca çokluk karmaşa doğurmaz; bu da yaratılışı kolay gösterir.

8-) Parçadaki anlatım tarzı yalnız mantık yürütmeye mi dayanıyor, yoksa gözleme de başvuruyor mu?

Gözleme de başvuruyor; çünkü bolluk, hız ve düzenin görüldüğü belirtiliyor.

9-) Bu metin, iman eden bir gence eşya hakkında nasıl bir bakış kazandırır?

Kâinattaki çokluğu karışıklık değil, ilahî birliğin delili olarak görme bakışı kazandırır.

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 3 -

CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajda “sır” denildiğinde hangi hakikatin sırrı kastedilmektedir?
Eşyanın son derece kolay, bol ve süratli biçimde yaratılmasının arkasındaki ilahî hikmet kastedilmektedir.
- 2-) Cevapta neden önce önceki bir risaleye gönderme yapılmaktadır?
Çünkü burada söylenenlerin daha önce ayrıntılı ve kesin delillerle açıklandığı hatırlatılmaktadır.
- 3-) Bütün varlıkların tek bir yaratıcıya bağlanması düşüncesi hangi inanç esasını güçlendirir?
Tevhid inancını güçlendirir.
- 4-) Bir çekirdeğin ağaç kadar zor olması ifadesi gerçek bir eşitlikten çok neyi anlatmak için kullanılmıştır?
Tevhid reddedildiğinde küçük bir şeyin yaratılmasının bile aklen ağır bir mesele hâline geldiğini anlatmak için kullanılmıştır.
- 5-) Metinde büyük şeylerin küçük şeyler gibi kolay olması hangi ilahî sıfata işaret eder?
Sınırsız kudrete işaret eder.
- 6-) Varlıklardaki çokluk ve bolluk, dağınık sebeplere değil de tek bir kudrete bağlanınca neden daha anlamlı olur?
Çünkü çok sayıda şeyin aynı anda düzenli şekilde ortaya çıkması, tek elden yönetimi daha makul gösterir.
- 7-) Metinde görülen sanat ve kıymet unsuru, yaratılış hakkında nasıl bir sonuç çıkarılmasına yardım eder?
Bu özellikler, varlıkların bilinçsiz ve başıboş oluşmadığını; hikmetli bir yaratılışa sahip olduğunu düşündürür.
- 8-) Metindeki kısa işaretlerin amacı bütün meseleyi bitirmek midir, yoksa kapı aralamak mıdır?
Kapı aralamaktır; esas delillerin daha geniş yerlerde bulunduğu belirtilmektedir.
- 9-) Niçin bütün deliller burada ayrıntılı anlatılmayıp başka eserlere de gönderme yapılmaktadır?
Çünkü konu geniştir; burada ana esas özetlenmekte, tafsilat başka yerlerde bırakılmaktadır.

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Bu metinde yaratılıştaki kolaylık hangi iki durum karşılaştırılarak anlatılıyor?

Varlıkların Allah’a nisbet edilmesi ile O’na verilmemesi karşılaştırılarak anlatılıyor.

2-) Tek bir yaratıcıya nisbet edildiğinde bütün mevcudatın “bir tek mevcut” gibi görülmesi ne demektir?

Çok sayıdaki varlığın aynı kudret altında birleşmesi sebebiyle işin parçalanmaması demektir.

3-) Kâinatın ağaç gibi, ağacın da çekirdek gibi kolay olması nasıl anlaşılmalıdır?

Allah için büyüklük-küçüklük engel değildir; hepsi kudreti karşısında kolaydır, şeklinde anlaşılmalıdır.

4-) Cennetin bahar gibi kolay olması örneği niçin önemlidir?

İnsan zihninin çok büyük gördüğü şeylerin de ilahî kudret açısından zor olmadığını göstermek için önemlidir.

5-) Metinde “mebzuliyet” ve “kesret” hangi somut gerçeğe dikkat çeker?

Varlıkların pek çok ve yaygın şekilde bulunmasına dikkat çeker.

6-) Süratle ortaya çıkan varlıkların aynı zamanda düzenli ve sanatlı oluşu neden dikkat çekicidir?

Çünkü hem hızlı hem de kusursuz bir ortaya çıkış, üstün bir kudreti ve hikmeti düşündürür.

7-) Bu pasajdan, tevhidin sadece dinî değil aynı zamanda aklî bir açıklama olduğu sonucu çıkar mı?

Evet, çıkar; çünkü kolaylık, düzen ve çokluk akla uygun biçimde tevhidle açıklanmaktadır.

8-) Son cümlede niçin “kısa bir işaret” denilmektedir?

Çünkü anlatılan delillerin hepsi burada toplanmamış, yalnız birkaçına özetle değinilmiştir.

9-) Parçanın genel mesajı bir cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Kâinattaki düzen, çokluk ve kolaylık, her şeyin tek olan Allah’ın kudretiyle yaratıldığını gösterir.

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Parçada açıklanan kolaylık, sıradan bir rahatlık mı yoksa yaratılışa dair temel bir hakikat mi olarak sunuluyor?

Yaratılışa dair temel bir hakikat olarak sunuluyor.

2-) Bu hakikatin açık, kesin ve ikna edici olduğu söylenirken hangi yönü öne çıkarılmaktadır?

Hem anlaşılır hem de delile dayalı olduğu yönü öne çıkarılmaktadır.

3-) Bütün varlıkların tek olan Sâni'e isnadı ile "suhulet" arasındaki bağ nedir?

Tek yaratıcıya isnad, çokluğu birliğe bağladığı için yaratılışı kolay gösterir.

4-) Parçaya göre neden bir tek mahluk bazen bütün mevcudat kadar zor düşünülmektedir?

Çünkü hakikî Yaratıcı devreden çıkarılınca o tek varlık için gerekli düzen ve sebepler aşırı derecede çoğalır.

5-) Küçük bir çekirdekle koskoca ağacın aynı çizgide ele alınması bize ne öğretir?

Allah'ın kudreti açısından ölçünün insanın büyüklük hesabı olmadığını öğretir.

6-) Varlıkların çokça bulunması ile onların değerli ve sanatlı olması birlikte anılınca hangi mana doğar?

Çokluk, değersizlikten değil; kudretin kolay yaratmasından kaynaklanır manası doğar.

7-) Parçadaki anlatım, sebeplerin yaratıcı olduğu fikrine dolaylı olarak nasıl cevap verir?

Sebeplere verildiğinde işin zorlaştığını, Allah'a verildiğinde ise kolaylaştığını söyleyerek cevap verir.

8-) Bu pasajın bakışına göre, çokluğun içinde kolaylık bulunması neyin işaretidir?

Birliğin ve tek kudretin işaretidir.

9-) Metnin tamamına bakıldığında okuyucudan hangi sonucu kavraması istenmektedir?

Eşyadaki bolluk, düzen ve kolaylığın en doğru açıklamasının tevhid

olduğu sonucunu kavraması istenmektedir.

11sinif tabiat-risalesi-p28-2-sual-elcevab-vahdet-isnadinda-icadin-kolaylasmasi-risaleye-atif-ve-kaide - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Bu bölümde cevap, doğrudan hangi ilahî sığata bağlı bir açıklama ile başlıyor?

Her şeye gücü yeten ilahî kudrete bağlı bir açıklama ile başlıyor.

2-) Daha önce yapılan ispatlara atıf yapılması, metnin hangi yönünü kuvvetlendirir?

Sözün şahsî kanaat değil, önceki delillerle desteklenen bir hakikat olduğunu kuvvetlendirir.

3-) Varlıklar bir olan Allah’a verildiğinde neden tek bir varlık gibi değerlendirilir?

Çünkü hepsi aynı yaratıcıya bağlı olduğundan, yönetim ve icad bakımından tek sistem içinde düşünölür.

4-) Allah’a verilmediğinde bir mahlukun yaratılmasının ağırlaşması hangi mantıkî sonuca götürür?

Tevhidin reddinin işi kolaylaştırmadığı, tersine çıkmaza soktuğu sonucuna götürür.

5-) Kâinatın ağaç, ağacın çekirdek; cennetin bahar, baharın çiçek gibi zikredilmesi nasıl bir öğretici yöntemdir?

Büyükten küçüğe örnek vererek zihne yakınlaştıran bir öğretici yöntemdir.

6-) Parçada düzenli ve sanatlı yaratılışın süratle gerçekleşmesi neden ayrıca vurgulanır?

Çünkü hızla birlikte mükemmelliğin bulunması, tesadüfü değil ilahî kudreti gösterir.

7-) “Her türün çok sayıda ferdinin bulunması” ifadesi tabiatda neyin sürekli gözlendiğini anlatır?

Türlerin fertlerinin çoklukla ve devamlı şekilde meydana geldiğini anlatır.

8-) Bu bölümde neden uzun uzun bütün deliller sayılmamaktadır?

Çünkü maksat ana fikri kısa biçimde göstermek, ayrıntılı ispatı ise başka yerlere bırakmaktır.